

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

16 noiembrie 2011 *

În cauza T-308/06,

Buffalo Milke Automotive Polishing Products, Inc., cu sediul în Pleasanton, California (Statele Unite), reprezentată de F. de Visscher, E. Cornu și D. Moreau, avocați,

reclamantă,

împotriva

Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat de domnul D. Botis, în calitate de agent,

pârât,

* Limba de procedură: engleza.

cealaltă parte în procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a OAPI, intervenientă în fața Tribunalului, fiind

Werner & Mertz GmbH, cu sediul în Mainz (Germania), reprezentată inițial de M. Thewes și V. Wiot și ulterior de M. Thewes și P. Reuter, avocați,

având ca obiect o acțiune introdusă împotriva Deciziei Camerei a doua de recurs a OAPI din 8 septembrie 2006 (cauza R 1094/2005-2) privind o procedură de opoziție între Werner & Mertz GmbH și Buffalo Milke Automotive Polishing Products, Inc.,

TRIBUNALUL (Camera a doua),

compus din domnii N.J. Forwood, președinte, J. Schwarcz și A. Popescu (raportor), judecători,

grefier: doamna S. Spyropoulos,

având în vedere cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 13 noiembrie 2006,

având în vedere memoriul în răspuns al OAPI depus la grefa Tribunalului la 10 aprilie 2007,

având în vedere memoriul în răspuns al intervenientei depus la grefa Tribunalului la 1 martie 2007,

având în vedere memoriul în replică al reclamantei depus la grefa Tribunalului la 4 iulie 2007,

în urma ședinței din 13 septembrie 2011, la care nu a participat niciuna dintre părți,

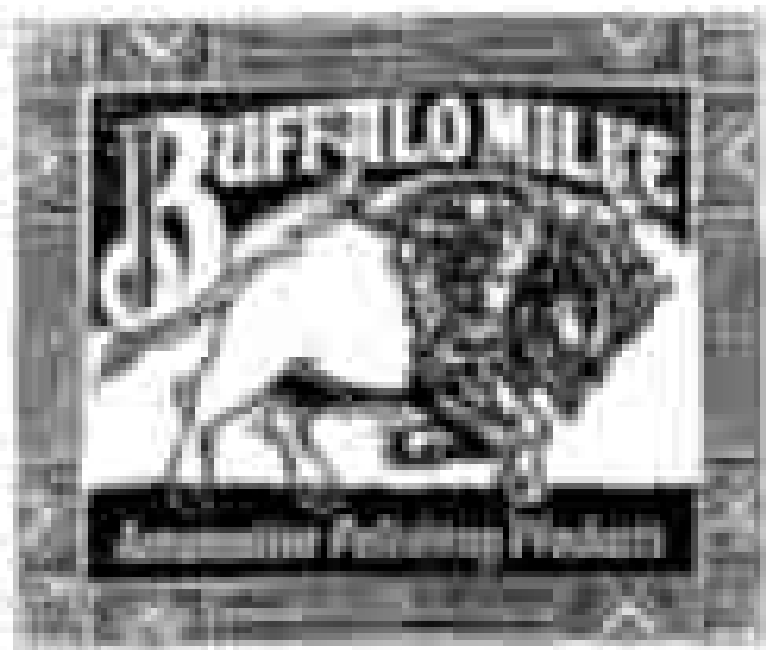
pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

- ¹ La 20 februarie 2001, reclamanta, Buffalo Milke Automotive Polishing Products, Inc., a formulat o cerere de înregistrare a unei mărci comunitare la Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI) în temeiul Regulamentului (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), astfel cum a fost modificat [înlocuit prin Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitară (JO L 78, p. 1)].

- 2 Marca a cărei înregistrare a fost solicitată este următorul semn figurativ:

- 3 Produsele pentru care s-a solicitat înregistrarea mărcii fac parte din clasele 3, 18 și 25 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, cu revizuirile și modificările ulterioare, și corespund, pentru fiecare clasă, următoarei descrieri:

— clasa 3: „Ceară, creme de lustruit, preparate pentru curățare, creme pentru articole din piele, produse de protecție pentru articole din piele, preparate pentru spălare”;

— clasa 18: „Poșete”;

— clasa 25: „Articole de îmbrăcăminte, inclusiv tricouri, scutece”.

- 4 Cererea de înregistrare a unei mărci comunitare a fost publicată în *Buletinul mărcilor comunitare* nr. 27/2002 din 8 aprilie 2002.
- 5 La 25 iunie 2002, intervenienta, Werner & Mertz GmbH, a formulat opoziție la înregistrarea mărcii solicitate, în temeiul articolului 42 din Regulamentul nr. 40/94 (devenit articolul 41 din Regulamentul nr. 207/2009).
- 6 Opoziția era întemeiată pe următoarea marcă figurativă germană:

- 7 Această marcă a fost înregistrată la 15 iulie 1994 cu numărul 2079354 pentru produse din clasa 3 în sensul Aranjamentului de la Nisa și care corespund următoarei

descrieri: „Preparate pentru spălare și înălbitori; preparate pentru curățare, lustruire, degresare și preparate abrazive; săpunuri, agenți de impregnare, curățare, protecție și îngrijire a articolelor din piele, din plastic și din materiale textile, în special articole de încălțăminte; produse de ceruit, preparate pentru curățarea și îngrijirea solului; preparate pentru curățarea și îngrijirea covoarelor; materiale și textile ignifugate; substanțe pentru îndepărtarea petelor, detergenți pentru instalații sanitare”.

- 8 Opoziția viza produsele din clasa 3 desemnate în cerere care, după restrângerea intervenită în cursul procedurii în fața OAPI, corespund următoarei descrieri: „Ceară, creme de lustruit, preparate pentru curățare, creme pentru articole din piele, produse de protecție pentru articole din piele, preparate pentru spălare, toate acestea pentru îngrijirea autovehiculelor”.
- 9 Motivul invocat în susținerea opoziției era motivul prevăzut la articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 207/2009].
- 10 La 15 iulie 2005, divizia de opoziție a respins opoziția în totalitate pentru motivul că elementele de probă prezentate de intervenientă la cererea reclamantei, conform articolului 43 din Regulamentul nr. 40/94 (devenit articolul 42 din Regulamentul nr. 207/2009), nu erau suficiente pentru a dovedi că marca națională anterioară a făcut obiectul unei utilizări serioase în Germania în cursul celor cinci ani care au precedat data publicării cererii de înregistrare a unei mărci comunitare. Aceasta a considerat că toate înscrisurile prezentate fuseseră întocmite în intern de către intervenientă, că acestea nu permiteau să se stabilească existența unei comercializări reale și efective a produselor pe piața relevantă și că, în consecință, nu furnizau indicații cu privire la importanța utilizării mărcii anterioare.

- 11 La 9 septembrie 2005, intervenienta a formulat o cale de atac la camera de recurs împotriva deciziei diviziei de opoziție.

- 12 La 14 noiembrie 2005, intervenienta a prezentat, în anexă la memoriul în care expunea motivele căii de atac, anumite elemente de probă în completarea celor deja furnizate în primă instanță. Aceste noi elemente de probă cuprindeau nouă facturi datând din perioada 20 aprilie 2001-18 martie 2002.

- 13 Prin Decizia din 8 septembrie 2006 (denumită în continuare „decizia atacată”), Camera a doua de recurs a OAPI a anulat decizia diviziei de opoziție și a retrimis cauza acesteia.

- 14 În primul rând, în ceea ce privește admisibilitatea elementelor de probă prezentate de intervenientă pentru prima dată în etapa căii de atac în fața camerei de recurs și prin care se urmărea demonstrarea faptului că marca anterioară a fost utilizată în Germania în perioada 8 aprilie 1997-7 aprilie 2002, camera de recurs a considerat că cele nouă facturi constituiau probe suplimentare care aveau ca scop confirmarea sau susținerea înscrisurilor justificative prezentate în timp util în fața diviziei de opoziție și că acestea erau admisibile.

- 15 Camera de recurs și-a întemeiat raționamentul pe articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009], care conferă OAPI puterea discreționară de a lua sau de a nu lua în considerare faptele și dovezile prezentate tardiv, examinând toate circumstanțele pertinente ale cauzei.

- 16 În al doilea rând, în ceea ce privește problema dacă aceste dovezi suplimentare erau de natură să demonstreze utilizarea mărcii anterioare în sensul articolului 43

alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 42 alineatul (2) din Regulamentul nr. 207/2009], camera de recurs a considerat că elementele furnizate dovedeau în mod corespunzător cerințelor legale utilizarea mărcii anterioare pentru produsele „creme de lustruit” și „creme pentru articole din piele”. Camera de recurs a concluzionat că aceste elemente susțineau și confirmau informațiile cuprinse în depoziție și în listele de prețuri și că păreau să corespundă cu rapoartele privind cifra de afaceri.

Concluziile părților

17 Reclamanta solicită Tribunalului:

- anularea deciziei atacate;

- obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.

18 OAPI și intervenienta solicită Tribunalului:

- respingerea acțiunii;

- obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

- 19 În susținerea acțiunii, reclamanta invocă un motiv unic, întemeiat pe încălcarea articolului 43 din Regulamentul nr. 40/94 și a normei 22 din Regulamentul (CE) nr. 2868/95 al Comisiei din 13 decembrie 1995 de punere în aplicare a Regulamentului nr. 40/94 (JO L 303, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 198). Acest motiv se împarte în două aspecte.

Cu privire la luarea în considerare a facturilor prezentate pentru prima dată în fața camerei de recurs

- 20 Reclamanta arată în esență că, încălcând articolul 43 din Regulamentul nr. 40/94 și norma 22 din Regulamentul nr. 2868/95, camera de recurs a declarat admisibile înscrisurile prezentate tardiv pentru prima dată în fața sa. În opinia reclamantei, camera de recurs ar fi trebuit să țină seama de stadiul tardiv al procedurii în care a avut loc această prezentare și de circumstanțele furnizării acestor elemente de probă pentru a le înlătura.
- 21 Părțile nu contestă că înscrisurile furnizate de intervenientă la 14 noiembrie 2005 împreună cu memoriul în care sunt expuse motivele căii de atac, în susținerea înscrisurilor deja prezentate în primă instanță, nu au fost furnizate în timp util, aspect pe care îl reține, în esență, și camera de recurs la punctele 19 și 20 din decizia atacată. În schimb, părțile au opinii divergente cu privire la posibilitatea OAPI de a lua în considerare documentele menționate.
- 22 În această privință, trebuie arătat că, astfel cum rezultă din modul de redactare a articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, de regulă și cu excepția unor

dispoziții contrare, prezentarea faptelor și a probelor de către părți rămâne posibilă după expirarea termenelor prevăzute în acest sens în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 40/94 și că nu este interzis sub nicio formă ca OAPI să țină cont de faptele și de probele invocate sau prezentate tardiv (Hotărârea Curții din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, Rep., p. I-2213, punctul 42).

- 23 În schimb, rezultă la fel de clar din respectivul mod de redactare că o astfel de invocare sau prezentare tardivă de fapte și de dovezi nu este de natură să confere respectivei părți un drept necondiționat ca asemenea fapte sau dovezi să fie luate în considerare de OAPI (Hotărârea OAPI/Kaul, citată anterior, punctul 43).
- 24 Această luare în considerare de către OAPI, atunci când este în situația de a se pronunța în cadrul unei proceduri de opoziție, se poate justifica în special în cazul în care acesta consideră, pe de o parte, că elementele prezentate tardiv pot avea, la prima vedere, o reală relevanță în ceea ce privește soluționarea opoziției cu care este sesizat și, pe de altă parte, că stadiul procedurii în care are loc respectiva prezentare tardivă și circumstanțele în care intervine nu se opun acestei luări în considerare (Hotărârea OAPI/Kaul, citată anterior, punctul 44).
- 25 În această privință, se impune respingerea de la bun început a argumentului reclamantei potrivit căruia Hotărârea OAPI/Kaul, citată anterior, nu este aplicabilă în speță deoarece probele nu priveau, în cauza menționată, utilizarea serioasă a mărcii anterioare. Astfel, este suficient să se arate că în Hotărârea OAPI/Kaul, citată anterior, Curtea a dat articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 o interpretare care, spre deosebire de cele susținute de reclamantă, nu se limitează nicicum la prezentarea tardivă a dovezilor privind temeinicia căii de atac, ci permite OAPI să ia în considerare orice fel de fapte sau de dovezi tardive. De altfel, Curtea a confirmat recent că interpretarea pe care a dat-o articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 este aplicabilă și în situațiile de prezentare tardivă a dovezilor privind utilizarea serioasă a unei mărci anterioare (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din

19 mai 2011, Union Investment Privatfonds/OAPI, C-308/10 P, nepublicată încă în Repertoriu, punctele 40-45).

- 26 În ceea ce privește modalitățile de exercitare de către OAPI a puterii de apreciere menționate mai sus, trebuie arătat în primul rând că, în mod corect, camera de recurs a constatat expres că dispunea de puterea de apreciere necesară, în sensul articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, precizând la punctul 22 din decizia atacată că „decizia de a lua sau de a nu lua în considerare faptele și dovezile prezentate tardiv, examinând toate circumstanțele pertinente ale cauzei, [era] la deplina discreție a [OAPI]”.
- 27 În al doilea rând, motivarea furnizată de camera de recurs permite justificarea deciziei acesteia de a admite, având în vedere circumstanțele, elementele de probă prezentate pentru prima dată în fața sa. Astfel, camera de recurs arată, în cuprinsul punctului 25 din decizia atacată, că divizia de opoziție a considerat în decizia sa că intervenienta nu a prezentat elemente de probă independente referitoare la vânzările sale efective de natură să confirme sau să susțină înscrisurile pe care le-a elaborat în intern cu privire la importanța utilizării mărcii anterioare. Prin urmare, camera de recurs a considerat că dispunea de o anumită putere de apreciere și că era justificat să admită probele furnizate împreună cu memoriul în care se prezentau motivele căii de atac și prin care se urmărea confirmarea sau susținerea înscrisurilor justificative prezentate în timp util în fața diviziei de opoziție.
- 28 În al treilea rând, decizia atacată a abordat în mod expres problema pertinentei celor nouă facturi pentru soluționarea procedurii și a decis să le admită deoarece era vorba despre elemente de probă suplimentare care aduceau clarificări cu privire la chestiuni legate de importanța utilizării mărcii anterioare, și anume chestiuni în legătură cu care anumite elemente de probă fuseseră deja prezentate în primă instanță. Pe de altă parte, trebuie subliniat că, astfel cum a observat și OAPI, camera de recurs nu s-a limitat să aprecieze *prima facie* relevanța înscrisurilor, astfel cum impune Curtea, ci

a efectuat mai curând o analiză completă a acestora, care a demonstrat că noile elemente modificau în realitate soluționarea procedurii, după cum atestă punctele 26-31 din decizia atacată.

29 În al patrulea rând, în ceea ce privește celelalte circumstanțe susceptibile să se opună luării în considerare a facturilor prezentate tardiv, trebuie subliniat că din dosar nu reiese în niciun mod că intervenienta avea intenția să prelungească în mod abuziv procedura sau că ar fi dovedit neglijență atunci când a prezentat probele în primă instanță.

30 În ceea ce privește argumentul reclamantei potrivit căruia etapa procedurii în care intervine prezentarea tardivă a probelor se opune luării lor în considerare, nici acesta nu poate fi primit. În speță, ca urmare a deciziei diviziei de opoziție, intervenienta avea posibilitatea de a prezenta dovezi suplimentare în susținerea căii de atac, iar camera de recurs dispunea de puterea discreționară de a le admite. Camera de recurs le-a luat în considerare, iar ceea ce reclamanta pretinde că este o întârziere în procedură nu constituie în realitate decât desfășurarea normală a procedurii în cadrul căreia camera de recurs poate anula decizia diviziei de opoziție.

31 În sfârșit, în ceea ce privește verificarea aspectului dacă, eventual, o dispoziție se opunea admiterii unor dovezi noi în această etapă a procedurii, trebuie amintit că posibilitatea părților în procedura desfășurată în fața OAPI de a prezenta fapte și dovezi după expirarea termenelor acordate în acest scop nu este necondiționată, ci depinde, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 42 din Hotărârea OAPI/Kaul, citată anterior, de inexistența unei dispoziții contrare. Numai în cazul în care această condiție este îndeplinită, OAPI dispune de o putere de apreciere în ceea ce privește luarea în considerare a faptelor și a dovezilor prezentate tardiv, putere recunoscută de Curte prin interpretarea articolului 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 [Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 2007, K & L Ruppert Stiftung/OAPI – Lopes de Almeida Cunha și alții (CORPO livre), T-86/05, Rep., p. II-4923, punctul 47].

- 32 Totuși, atunci când a utilizat expresia „cu excepția unor dispoziții contrare” în legătură cu dispozițiile susceptibile să limiteze puterea de apreciere conferită OAPI prin articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94, în Hotărârea OAPI/Kaul, citată anterior, Curtea nu a indicat în mod explicit care erau dispozițiile Regulamentului nr. 40/94 avute în vedere. Aceasta nu a precizat nici dacă această expresie viza și Regulamentul nr. 2868/95 și în special norma 22 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2868/95.
- 33 Or, trebuie arătat că, având în vedere că Regulamentul nr. 2868/95 a fost adoptat de Comisie în temeiul articolului 140 din Regulamentul nr. 40/94 (devenit articolul 145 din Regulamentul nr. 207/2009), dispozițiile acestuia trebuie interpretate în conformitate cu dispozițiile Regulamentului nr. 40/94 [Hotărârea Tribunalului din 25 martie 2009, Anheuser-Busch/OAPI – Budějovický Budvar (BUDWEISER), T-191/07, Rep., p. II-691 punctul 73].
- 34 În consecință, în speță, argumentele reclamantei potrivit cărora, în temeiul normei 22 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2868/95, camera de recurs era ținută să înlăture înscrisurile tardive prezentate de intervenientă fără a putea aplica articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 ar face să prevaleze o interpretare a unei norme din regulamentul de aplicare contrare dispozițiilor clare din regulamentul general (a se vedea Hotărârea BUDWEISER, citată anterior, punctul 73 și jurisprudența citată).
- 35 În plus, menținerea posibilității de a admite dovezi suplimentare este conformă cu spiritul Hotărârii OAPI/Kaul, citată anterior. În cauza care a stat la baza acestei hotărâri, Curtea a justificat admiterea unor probe tardive în temeiul principiilor securității juridice și buneii administrări a justiției, conform cărora examinarea pe fond a unei opoziții trebuie să fie cât mai completă pentru a evita înregistrarea unor mărci a căror nulitate ar putea fi declarată ulterior. În consecință, aceste principii pot prevala în raport cu principiul eficienței procedurale care se află la baza necesității de a respecta termenele, dacă circumstanțele speței o justifică.

- 36 În consecință, norma 22 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2868/95 nu poate fi considerată ca fiind o „dispoziție contrară” în sensul Hotărârii OAPI/Kaul, citată anterior.
- 37 Este, desigur, adevărat că Tribunalul a hotărât deja că articolul 43 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 42 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 207/2009], astfel cum a fost pus în aplicare prin norma 22 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2868/95 în versiunea aplicabilă înainte de modificarea prin Regulamentul (CE) nr. 1041/2005 al Comisiei din 29 iunie 2005 (JO L 172, p. 4, Ediție specială, 17/vol. 2, p. 71), devenită, după această modificare, norma 22 alineatul (2) din același regulament, prevede că prezentarea dovezilor privind utilizarea mărcii anterioare după expirarea termenului acordat în acest sens atrage, în principiu, după sine respingerea opoziției, fără ca OAPI să aibă o marjă de apreciere în această privință (Hotărârea CORPO livre, citată anterior, punctele 48 și 49).
- 38 Totuși, Tribunalul a hotărât de asemenea că norma 22 alineatul (2) a doua teză din Regulamentul nr. 2868/95 nu poate fi interpretată în sensul că exclude luarea în considerare a elementelor de probă suplimentare atunci când apar factori noi, chiar dacă aceste dovezi au fost prezentate după expirarea termenului (Hotărârea CORPO livre, citată anterior, punctul 50).
- 39 Or, chiar dacă admiterea unor dovezi privind utilizarea prezentate tardiv ar trebui să fie condiționată de apariția unui „factor nou”, în speță ar exista motive temeinice în favoarea admiterii acestor dovezi.
- 40 Astfel, în speță, „factorul nou”, astfel cum a fost prevăzut în Hotărârea CORPO livre, citată anterior, constă în decizia diviziei de opoziție. În situațiile în care persoana care a formulat opoziția prezintă, în termenul stabilit, dovezi inițiale pertinente, considerând cu deplină bună-credință că sunt suficiente pentru a-i susține pretențiile, și ia cunoștință numai ca urmare a deciziei diviziei de opoziție că aceste dovezi nu sunt

considerate suficiente, nu există niciun motiv temeinic care să o împiedice să susțină sau să clarifice conținutul dovezilor inițiale prin prezentarea unor dovezi suplimentare atunci când solicită camerei de recurs să procedeze la o nouă examinare completă a cauzei.

- 41 Argumentul potrivit căruia persoanele care formulează opoziții, cărora le revine sarcina probei și care trebuie să aducă această probă, au în general posibilitatea de a prezenta dovezi complete încă de la începutul procedurii, împreună cu observațiile lor, nu este convingător. Prin definiție, există de asemenea, în toate situațiile în care anumite probe sunt prezentate tardiv, o încălcare a termenului acordat inițial. Dacă simplul fapt că termenul nu a fost respectat ar fi suficient pentru a exclude posibilitatea de a prezenta dovezi suplimentare, articolul 74 alineatul (2) din Regulamentul nr. 40/94 nu ar fi aplicabil în nicio situație și, în consecință, ar fi lipsit de orice semnificație.
- 42 Având în vedere toate aceste elemente, trebuie considerat că argumentele formulate de reclamantă nu pot afecta legalitatea deciziei atacate în ceea ce privește luarea în considerare a dovezilor privind utilizarea serioasă a mărcii anterioare prezentate pentru prima dată în fața camerei de recurs. Prin urmare, primul aspect al motivului invocat de reclamantă trebuie respins ca nefondat.

Cu privire la proba utilizării serioase a mărcii anterioare

- 43 Reclamanta arată că, în mod greșit, camera de recurs a considerat că ansamblul documentelor prezentate de intervenientă permitea stabilirea utilizării serioase a mărcii anterioare. Astfel, în opinia acesteia, cele nouă facturi prezentate pentru prima dată în fața camerei de recurs, chiar dacă sunt examinate în coroborare cu alte mijloace

de probă, nu ar permite dovedirea utilizării serioase a mărcii anterioare pe teritoriul german în perioada relevantă.

- 44 Astfel cum rezultă din al nouălea considerent al Regulamentului nr. 40/94, legiuitorul a apreciat că protecția unei mărci anterioare nu se justifică decât în măsura în care aceasta a fost în mod efectiv utilizată. În conformitate cu considerentul menționat, articolul 43 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 40/94 prevede că solicitantul unei mărci comunitare poate solicita să se facă dovada faptului că marca anterioară a făcut obiectul unei utilizări serioase pe teritoriul pe care este protejată în decursul a cinci ani ce precedă publicarea cererii de înregistrare a mărcii care a făcut obiectul unei opoziții.
- 45 Potrivit normei 22 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2868/95, dovada utilizării trebuie să privească locul, durata, importanța și natura utilizării mărcii anterioare [a se vedea Hotărârea Tribunalului din 10 septembrie 2008, Boston Scientific/OAPI – Terumo (CAPIO), T-325/06, nepublicată în Repertoriu, punctul 27 și jurisprudența citată].
- 46 În cadrul interpretării noțiunii de utilizare serioasă, trebuie luat în considerare faptul că *ratio legis* a exigenței potrivit căreia marca anterioară trebuie să fi făcut obiectul unei utilizări serioase pentru a fi opozabilă unei cereri de înregistrare a unei mărci comunitare constă în limitarea conflictelor dintre două mărci, în măsura în care nu există un motiv economic întemeiat care să decurgă dintr-o funcție efectivă a mărcii pe piață [Hotărârea Tribunalului din 12 martie 2003, Goulbourn/OAPI – Redcats (Silk Cocoon), T-174/01, Rec., p. II-789, punctul 38]. În schimb, dispoziția menționată nu urmărește nici să evalueze reușita comercială, nici să controleze strategia economică a unei întreprinderi sau să rezerve protecția mărcilor numai în favoarea exploatărilor comerciale importante din punct de vedere cantitativ [Hotărârea Tribunalului din 8 iulie 2004, Sunrider/OAPI – Espadafor Caba (VITAFRUIT), T-203/02, Rec., p. II-2811, punctul 38, și Hotărârea Tribunalului din 8 noiembrie 2007, Charlott/OAPI – Charlo (Charlott France Entre Luxe et Tradition), T-169/06, nepublicată în Repertoriu, punctul 33].

- 47 O marcă face obiectul unei utilizări serioase atunci când este utilizată în conformitate cu funcția sa esențială, care este aceea de a garanta identitatea originii produselor sau serviciilor pentru care a fost înregistrată, în scopul de a crea sau de a păstra un debușeu pentru aceste produse și servicii, și excluderea utilizărilor cu caracter simbolic având ca unic obiect menținerea drepturilor conferite de marcă [a se vedea Hotărârea Tribunalului din 13 mai 2009, Schuhpark Fascies/OAPI – Leder & Schuh (jello SCHUHPARK), T-183/08, nepublicată în Repertoriu, punctul 20 și jurisprudența citată]. În această privință, condiția privind utilizarea serioasă a mărcii impune ca aceasta, astfel cum este protejată pe teritoriul relevant, să fie utilizată în mod public și spre exterior (Hotărârea Silk Cocoon, citată anterior, punctul 39, Hotărârea VITAFRUIT, citată anterior, punctul 39, și Hotărârea Charlott France Entre Luxe et Tradition, citată anterior, punctul 34).
- 48 Aprecierea caracterului serios al utilizării mărcii trebuie să se bazeze pe ansamblul faptelor și al circumstanțelor de natură să demonstreze realitatea exploatării comerciale a acesteia, în special pe utilizările considerate justificate în sectorul economic vizat pentru menținerea sau pentru crearea cotelor de piață pentru produsele sau serviciile protejate prin marcă, pe natura acestor produse sau a acestor servicii, pe caracteristicile pieței, pe întinderea și pe frecvența utilizării mărcii (Hotărârea BUDWEISER, citată anterior, punctul 101).
- 49 În ceea ce privește importanța utilizării mărcii anterioare, trebuie să se ia în considerare în special volumul comercial al totalității actelor de utilizare, pe de o parte, și durata perioadei în care au fost îndeplinite actele de utilizare, precum și frecvența acestor acte, pe de altă parte (Hotărârea BUDWEISER, citată anterior, punctul 102).
- 50 Problema dacă o utilizare este suficientă din punct de vedere cantitativ pentru menținerea sau pentru crearea cotelor de piață pentru produsele sau serviciile protejate prin marcă depinde, astfel, de mai mulți factori și de o apreciere de la caz la caz. Caracteristicile acestor produse sau ale acestor servicii, frecvența sau regularitatea utilizării mărcii, faptul că marca este utilizată pentru a comercializa toate produsele

sau serviciile identice ale întreprinderii titulare ori numai unele dintre acestea sau chiar probele privind utilizarea mărcii pe care titularul este în măsură să le furnizeze sunt câțiva dintre factorii care pot fi luați în considerare (Hotărârea Curții din 11 mai 2006, Sunrider/OAPI, C-416/04 P, Rec., p. I-4237, punctul 71).

- 51 Pentru a examina caracterul serios al utilizării unei mărci anterioare, trebuie efectuată o apreciere globală ținând seama de toți factorii relevanți din cauză (Hotărârea BUDWEISER, citată anterior, punctul 104). Această apreciere implică o anumită interdependență între factorii luați în considerare. Astfel, un volum redus de produse comercializate sub marca menționată poate fi compensat printr-o intensitate accentuată sau printr-o anumită constanță în timp a utilizării acestei mărci și invers. În plus, cifra de afaceri realizată, precum și cantitatea de vânzări de produse sub marca anterioară nu pot fi apreciate în absolut, ci trebuie să fie apreciate în raport cu alți factori relevanți, precum volumul activității comerciale, capacitățile de producție sau de comercializare ori gradul de diversificare al întreprinderii care exploatează marca, precum și caracteristicile produselor sau ale serviciilor pe piața relevantă. Din acest motiv, nu este necesar ca utilizarea mărcii anterioare să fie întotdeauna importantă din punct de vedere cantitativ pentru a fi calificată drept serioasă (Hotărârea Curții din 11 martie 2003, Ansul, C-40/01, Rec., p. I-2439, punctul 39, și Ordonanța Curții din 27 ianuarie 2004, La Mer Technology, C-259/02, Rec., p. I-1159, punctul 21).
- 52 Pe de altă parte, Tribunalul a precizat că utilizarea serioasă a unei mărci nu poate fi demonstrată prin probabilități sau prin prezumții, ci trebuie să se întemeieze pe elemente concrete și obiective care dovedesc o utilizare efectivă și suficientă a mărcii pe piața relevantă [Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 2002, Kabushiki Kaisha Fernandes/OAPI – Harrison (HIWATT), T-39/01, Rec., p. II-5233, punctul 47].
- 53 În lumina considerațiilor de mai sus, trebuie să se analizeze dacă s-a apreciat în mod întemeiat de către camera de recurs că intervenienta a făcut dovada utilizării serioase a mărcii anterioare.

54 Trebuie arătat că, întrucât cererea de înregistrare a mărcii în cauză a fost publicată la 8 aprilie 2002, perioada de cinci ani prevăzută la articolul 43 alineatele (2) și (3) din Regulamentul nr. 40/94 se întinde, așadar, din 8 aprilie 1997 până la 7 aprilie 2002. În plus, elementele de probă furnizate de intervenientă diviziei de opoziție și prin care se urmărește demonstrarea utilizării serioase a mărcii anterioare în Germania sunt următoarele:

- declarația pe propria răspundere a directorului general al intervenientei, datată 3 decembrie 2003;
- două broșuri care detaliază articolele vândute sub semnul figurativ al intervenientei cu traducerea pasajelor relevante, niciunul dintre aceste documente nefiind datat;
- două copii ale unor ambalaje ale produselor cu traducerea în limba engleză integrată, niciunul dintre aceste documente nefiind datat;
- două liste de prețuri cu traduceri parțiale, purtând mențiunea „valabil începând de la” și datele de 1 aprilie 2001 și 1 ianuarie 2000;
- trei rapoarte privind cifra de afaceri lunară datând din 1997, din 1998 și din 1999;
- două rapoarte privind cifra de afaceri datând din 2003.

55 În ceea ce privește elementele de probă furnizate de intervenientă pentru prima dată în fața camerei de recurs, în susținerea celor prezentate deja în primă instanță, este vorba despre nouă facturi datând din perioada 20 aprilie 2001-18 martie 2002.

- 56 În această privință, trebuie subliniat că reclamanta face distincție între argumentele care vizează înscrisurile prezentate în fața diviziei de opoziție și cele care vizează forța probantă a facturilor prezentate pentru prima dată în fața camerei de recurs.
- 57 Referitor la înscrisurile prezentate în primă instanță, reclamanta pretinde că sunt în mod vădit insuficiente pentru a demonstra utilizarea serioasă a mărcii anterioare, pe de o parte, în ceea ce privește declarația pe propria răspundere, deoarece aceasta provine de la intervenientă, și, pe de altă parte, în ceea ce privește celelalte înscrisuri, deoarece niciunul dintre acestea nu cuprinde toate indicațiile impuse de norma 22 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2868/95, și anume informații referitoare la durata, locul, importanța și natura utilizării.
- 58 În ceea ce privește declarația pe propria răspundere, trebuie arătat că, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru a aprecia forța probantă a „declarațiilor[or] scrise date sub jurământ sau în mod solemn sau cu efect echivalent în conformitate cu legislația statului în care sunt făcute” în sensul articolului 76 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 40/94 [devenit articolul 78 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 207/2009], trebuie să se verifice credibilitatea și veridicitatea informației conținute de acestea, ținând seama, între altele, de originea documentului, de circumstanțele întocmirii acestuia, de destinatarul său, și trebuie să se ridice problema dacă respectivul document pare rezonabil și fiabil, având în vedere cuprinsul său [a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 16 decembrie 2008, Deichmann-Schuhe/OHMI – Design for Woman (DEITECH), T-86/07, nepublicată în Repertoriu, punctul 47, și Hotărârea jello SCHUHPARK, citată anterior, punctul 38].
- 59 Reiese din cele de mai sus că, deși este adevărat că, având în vedere legăturile dintre emitentul declarației și intervenientă, este necesar ca respectiva declarație să fie confirmată de conținutul celorlalte elemente de probă furnizate de intervenientă pentru a avea forță probantă, nu este mai puțin adevărat că simplul fapt că o asemenea declarație provine de la directorul general al intervenientei nu o poate priva de orice valoare. Pe de altă parte, astfel cum se arată în continuare, informațiile furnizate în

declarație sunt confirmate efectiv de celelalte elemente de probă prezentate OAPI. Prin urmare, acest argument invocat de reclamantă trebuie să fie respins.

60 În ceea ce privește argumentul reclamantei potrivit căruia niciunul dintre celelalte elemente de probă nu cuprinde toate indicațiile impuse de norma 22 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2868/95, trebuie arătat, astfel cum procedează și OAPI, că metoda aplicată de reclamantă în vederea examinării probelor, constând în împărțirea înscrisurilor prezentate în părți distincte în încercarea de a înlătura cât mai multe dintre acestea ca lipsite de relevanță, nu este compatibilă, pe de o parte, cu principiul potrivit căruia probele trebuie să fie apreciate în mod global și, pe de altă parte, cu poziția adoptată de Curte în Hotărârea Ansul, citată anterior, potrivit căreia, la aprecierea caracterului serios al utilizării mărcii, trebuie să se ia în considerare ansamblul faptelor și circumstanțelor de natură să demonstreze realitatea exploatarea comercială a acesteia (a se vedea Hotărârea Ansul, citată anterior, punctul 38).

61 Pe de altă parte, deși norma 22 din Regulamentul nr. 2868/95 se referă la indicații privind locul, durata, importanța și natura utilizării și oferă exemple de probe admisibile, cum ar fi ambalajele, etichetele, listele de prețuri, cataloagele, facturile, fotografiile, anunțurile în ziare și declarațiile scrise, această normă nu prevede în niciun mod că fiecare element de probă trebuie să cuprindă informații privind fiecare dintre cele patru elemente care trebuie să facă obiectul probei utilizării serioase, și anume locul, durata, natura și importanța utilizării.

62 În consecință, argumentul reclamantei potrivit căruia anumite elemente de probă nu pot fi luate în considerare deoarece nu fac simultan proba tuturor celor patru elemente necesare nu poate fi primit, cu atât mai mult cu cât, în speță, broșurile, listele de prețuri și declarațiile prezentate atestă în mod clar locul, durata și natura utilizării fie direct, fie prin deducție.

63 În această privință, trebuie arătat că, în broșuri și în cele două copii de ambalaje, produsele sunt prezentate în germană. Este adevărat că pe unul dintre ambalaje instrucțiunile de utilizare și descrierea produsului figurează și în limbile franceză și engleză, dar aceasta se explică, astfel cum susține intervenienta, prin faptul că produsele în cauză au fost reimportate din alte țări europene. În orice caz, aceste mențiuni nu permit nicio îndoială cu privire la faptul că piața vizată este într-adevăr Germania. Listele de prețuri, stabilite în mărci germane sau în euro în funcție de ani, dovedesc de asemenea acest fapt, confirmând astfel declarația directorului general al intervenientei cu privire la locul utilizării. Marca figurativă astfel cum a fost înregistrată apare în toate broșurile, pe ambalaje, precum și în listele de prețuri. Rapoartele privind cifra de afaceri arată că anumite vânzări au fost efectiv realizate. În plus, facturile confirmă acest element. Cu toate că termenul „bufalo” este abreviat în anumite cazuri, abrevierea nu se poate referi decât la termenul „bufalo”. Astfel, de exemplu, o factură din 20 decembrie 2001 cuprinde mențiunea „buf. shoe polish schwarz 75 ml”. Referirea la acest produs se regăsește pe o altă factură din aceeași zi și corespunde în aceasta din urmă produsului „bufalo shoe polish black 75ml”. Natura utilizării este, așadar, suficient demonstrată.

64 Spre deosebire de ceea ce susține reclamanta, utilizarea nu a fost stabilită numai cu privire la produsele pentru întreținerea articolelor de încălțăminte. Broșurile atestă că, pe lângă produsele de ceruit, intervenienta comercializa, între altele, săpunuri pe care se indică în mod expres că sunt adecvate pentru „toate tipurile de piele netedă”, unsori pentru îngrijirea pielii și produse pe care sunt reprezentate numai articole de marochinerie sau articole de îmbrăcăminte, indicând, așadar, că produsele BUFALO le sunt destinate. Prin urmare, argumentarea reclamantei cu privire la acest aspect nu este pertinentă și trebuie respinsă.

65 Se impune de asemenea respingerea argumentului reclamantei potrivit căruia și înscrisurile nedatate sau care poartă o dată care nu este cuprinsă în perioada relevantă sunt lipsite de interes. Chiar dacă s-ar presupune că aceste înscrisuri nu permit, în sine, să se stabilească o utilizare serioasă, trebuie să se considere că, întrucât durata

vieții comerciale a unui produs se întinde în general pe o anumită perioadă, iar continuitatea utilizării face parte dintre elementele care trebuie luate în considerare pentru a stabili că utilizarea era destinată în mod obiectiv să creeze sau să mențină o cotă de piață, înscrisurile de acest tip, departe de a fi lipsite de interes, trebuie, în speță, să fie luate în considerare și să fie evaluate împreună cu celelalte elemente, deoarece acestea pot aduce proba *a posteriori* a unei exploatări comerciale reale și serioase a mărcii.

66 În ceea ce privește facturile prezentate pentru prima dată în fața camerei de recurs, reclamanta contestă forța lor probantă, în primul rând, pentru motivul că nu evidențiază decât o utilizare sporadică, având în vedere natura produselor (produse cu prețuri mici), întinderea pieței geografice în cauză (Germania) și consumatorii pertinenti (marele public) și că nu corespund decât unei fracțiuni infime din cifra de afaceri menționată în declarația pe propria răspundere, în al doilea rând, deoarece sunt emise de o entitate diferită, care nu s-a dovedit că ar fi un deținător al unei licențe autorizat de titular, în al treilea rând, că nu se referă la întreaga perioadă de cinci ani, ci numai la treisprezece luni, și, în al patrulea rând, că pot atesta cel mult utilizarea pentru articole de încălțăminte, iar nu și pentru creme de lustruit și creme pentru articole din piele în general.

67 În speță, în ceea ce privește facturile suplimentare și impactul acestora asupra aprecierii importanței utilizării, camera de recurs a considerat în mod întemeiat că, împreună cu celelalte elemente de probă, aceste facturi „[...] fac dovada unei utilizări apte în mod obiectiv să creeze sau să mențină un debușeu pentru cremele de lustruit [și pentru] cremele pentru articole din piele[; î]n plus, volumul comercial, în raport cu durata și cu frecvența utilizării, nu este atât de redus încât să conducă la concluzia că este vorba despre o utilizare pur simbolică, minimă sau fictivă având unicul scop de a menține protecția dreptului asupra mărcii”.

68 Camera de recurs ajunge la această concluzie după o apreciere riguroasă a înscrisurilor și pe baza următoarelor observații concrete:

„Cele nouă facturi datează din perioada aprilie 2001-martie 2002. Directorul general al [intervenientei] a precizat în declarația sa că produsele și materialele pentru îngrijirea articolelor de încălțăminte au generat pentru persoana care a formulat opoziția o cifră de afaceri de 6 653 237 de euro în perioada 2000-2003. Cele nouă facturi vizează vânzări în valoare de aproximativ 1 600 de euro și arată că articolele BUFALO au fost livrate în cantități mici (12, 24, 36, 48, 60, 72 sau 144 de bucăți) către clienți diferiți. Acest fapt pare să corespundă cu cifrele reduse de vânzări menționate în declarație, care depășesc cu puțin un milion de euro pe an pentru produse utilizate pe scară largă, cum ar fi produsele de ceruit, pe cea mai mare piață europeană, și anume Germania, care numără aproximativ 80 de milioane de consumatori potențiali. În plus, tarifele aplicate în facturi coincid în mare măsură cu cele care figurează pe listele de prețuri din înscrisul (d) prezentat în fața diviziei [de] opoziție.”

69 Aceste concluzii sunt conforme cu jurisprudența Curții potrivit căreia, atunci când corespunde unei justificări comerciale reale, o utilizare fie chiar minimă a mărcii sau care este realizată doar de un singur importator în statul membru vizat poate fi suficientă pentru a stabili existența unui caracter serios (Hotărârea Ansul, citată anterior, punctul 39, și Ordonanța La Mer Technology, citată anterior, punctul 21).

70 În consecință, trebuie respins argumentul reclamantei potrivit căruia, având în vedere natura produselor și întinderea pieței geografice, vânzările menționate în facturi nu evidențiază decât o utilizare sporadică.

71 Pe de altă parte, trebuie arătat că aprecierea importanței utilizării nu ar trebui să se bazeze exclusiv pe cuantumul vânzărilor menționate expres în facturi. Astfel, facturile

furnizează și indirect indicații privind utilizarea mărcii anterioare. De exemplu, faptul că facturile prezentate nu au numere consecutive și datează în esență din luni diferite conduce la concluzia că intervenienta nu a prezentat decât elemente de probă care corespund unor exemple de vânzări. Totuși, aceste exemple permit să se presupună cu un grad rezonabil de certitudine că vânzările globale ale produselor în cauză sunt în realitate net superioare celor menționate expres. De asemenea, faptul că aceste facturi sunt adresate unor distribuitori diferiți arată că utilizarea are o importanță suficientă pentru a corespunde unui efort comercial real și serios și că nu este vorba despre o simplă tentativă de a simula utilizarea serioasă utilizând întotdeauna aceleași circuite de distribuție.

- 72 Prin urmare, camera de recurs a considerat în mod întemeiat că sumele care figurează în facturi nu erau atât de reduse încât să implice că aceste vânzări au fost efectuate cu singurul scop de a menține înregistrarea mărcii, iar nu pentru a realiza o utilizare serioasă, și că acest fapt este suficient pentru a concluziona că, în speță, intervenienta a făcut proba utilizării serioase, care era în sarcina sa.
- 73 În ceea ce privește argumentul potrivit căruia facturile sunt emise de o altă entitate decât intervenienta, entitate care nu s-a dovedit că ar fi deținătorul unei licențe autorizat de titular, trebuie arătat că societatea de la care provin facturile figurează într-o broșură, precum și în lista de prețuri valabilă începând de la 1 aprilie 2001 și într-un raport privind cifra de afaceri aferentă anilor 2000-2003. În lista de prețuri, denumirea acestei societăți apare însoțită de mențiunea „Vertriebsgesellschaft mbH”, care poate fi tradusă în franceză prin „societate de distribuție”. Aceeași mențiune apare pe hârtia cu antet utilizată pentru cele nouă facturi. În plus, adresa electronică a societății care figurează pe marginea inferioară a facturilor, și anume BNS@WERNER-MERTZ.COM, indică faptul că această adresă electronică este găzduită de site-ul internet al intervenientei. Aceste elemente confirmă afirmația intervenientei potrivit căreia societatea vizată este o societate de distribuție a intervenientei sau, cel puțin, o societate strâns legată de intervenientă.

- 74 Pe de altă parte, argumentul potrivit căruia facturile nu se refereau la întreaga perioadă de cinci ani, ci numai la treisprezece luni, trebuie de asemenea respins, deoarece nu este necesar ca utilizarea să dureze toată perioada de cinci ani, ci o perioadă suficient de lungă pentru a demonstra că respectiva utilizare este serioasă. În plus, declarația pe propria răspundere furnizează în mod evident mai multe informații în această privință și, prin urmare, nu se poate afirma că în speță utilizarea s-ar fi limitat la o perioadă de numai treisprezece luni.
- 75 În sfârșit, argumentul potrivit căruia probele nu pot demonstra utilizarea decât, cel mult, pentru articole de încălțăminte, iar nu pentru creme de lustruit și creme pentru articole din piele în general, trebuie de asemenea respins, în măsura în care introduce o distincție care nu corespunde niciunui segment real al pieței în care produsele pe care se bazează opoziția ar putea fi împărțite din punct de vedere comercial.
- 76 În consecință, facturile prezentate pentru prima dată în fața camerei de recurs erau suficiente pentru a demonstra, împreună cu celelalte elemente de probă, că marca germană anterioară pe care se baza opoziția a făcut obiectul unei utilizări serioase pentru produsele indicate de camera de recurs. Prin urmare, cel de al doilea aspect al motivului trebuie de asemenea respins și, împreună cu acesta, acțiunea în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 77 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamația a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată efectuate de OAPI și de intervenientă, conform concluziilor acestora.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Buffalo Milke Automotive Polishing Products, Inc. la plata cheltuielilor de judecată.

Forwood

Schwarcz

Popescu

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 16 noiembrie 2011.

Semnături